

2. december 2008

**Prognóza daňových príjmov verejnej správy na roky 2008-2011
(november 2008)**

Pripravil: Rastislav Gábik, Viktor Novysedlák

Začiatkom novembra 2008 sa uskutočnilo mimoriadne zasadnutie Výboru pre daňové prognózy (VpDP), ktoré nadviazalo na mimoriadne zasadnutie Výboru pre makroekonomické prognózy zo dňa 31. októbra 2008. Hlavným cieľom Výboru pre daňové prognózy bolo prehodnotiť a zrealizovať odhad daňových príjmov Rozpočtu verejnej správy na roky 2009 – 2011, ktorý bol schválený Vládou SR dňa 15. októbra 2008 a predložený na rokovanie Národnej rady SR (NR SR). Túto mimoriadnu aktualizáciu daňových prognóz si vyžiadala revízia základných makroekonomických ukazovateľov Slovenska, ktorú bolo potrebné uskutočniť v dôsledku predpokladaného zhoršenia ekonomického vývoja vo svete.

V porovnaní s predchádzajúcou prognózou zo septembra 2008, ktorá bola zapracovaná do Návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2009 – 2011 predloženého na rokovanie NR SR, sa očakávajú nižšie daňové a odvodové príjmy verejnej správy, pričom v roku 2009 by mali byť nižšie o 10,8 mld. Sk. Zníženie príjmov bude mať negatívny dopad na saldo verejnej správy v roku 2009 vo výške 7,0 mld. Sk (0,3% HDP), v roku 2010 vo výške 9,8 mld. Sk (0,4% HDP) a v roku 2011 vo výške 8,6 mld. Sk (0,3% HDP).

Všetci členovia VpDP s výnimkou Národnej banky Slovenska (NBS) posúdili aktualizovanú prognózu MF SR ako realistickú. NBS považuje prognózu MF SR za optimistickú.

IFP je vecne zodpovedný len za prognózu daní (bez odvodových príjmov), takže tento komentár sa primárne zaoberá daňami a faktormi, ktoré mali najväčší vplyv na zmenu daňových prognóz v porovnaní s ostatnou aktualizáciou zo septembra 2008.

Aktualizácia daňových prognóz plynule nadväzuje na aktualizáciu vývoja makroekonomického prostredia, ktorá determinuje vývoj daňových základní. Makroekonomické prognózy IFP aktualizoval v októbri 2008 a tie boli predmetom diskusie vo [Výbore pre makroekonomické prognózy dňa 31. októbra 2008](#).

Aktualizácia
makroekonomického
vývoja

Aktualizácia makroekonomických ukazovateľov (rozdíly oproti prognóze zo septembra 2008)

Ukazovateľ (%)	Základňa pre daň	Prognóza			
		2008	2009	2010	2011
HDP; b.c. mld. Sk	-	-10,5	-44,2	-62,2	-53,4
HDP; reálny rast	-	-0,7	-1,9	-0,8	0,3
HDP; nominálny rast	DPPO, DP zrážka	-0,6	-1,6	-0,6	0,6
Konečná spotreba domácností; reálny rast	Spotrebné dane	-0,4	-1,8	-0,5	0,1
Konečná spotreba domácností; nom. rast	DPH	-0,4	-1,9	-0,5	0,1
Priem. mesačná mzda; nomin. rast	DPFO	-0,2	-0,7	-0,1	0,1
Počet zamestnan., podľa evid. počtu; rast	DPFO	-0,2	-1,2	-0,6	0,2
Mzdová báza; rast *)	DPFO	-0,4	-2,0	-0,8	0,3
Inflácia (priem. ročná)	DPFO (odpoč. položky)	0,0	0,0	0,0	0,0
BRIBOR 1M, priemer	DP zrážka	0,0	-	-	-

*) Mzdová báza = priemerná mzda * zamestnaní podľa evidenčného počtu

Vyššie uvedená tabuľka ukazuje zmeny v najdôležitejších makroekonomických indikátoroch z pohľadu prognózovania daňových príjmov. Na základe tejto tabuľky je možné konštatovať, že **aktualizácia makroekonomických prognóz mala na prognózu daňových príjmov negatívny vplyv**. Podrobnejšie informácie o faktoroch, ktoré spôsobili zmenu odhadu makroekonomických ukazovateľov je možné nájsť v [komentári IFP 2008/20](#).

V porovnaní s Rozpočtom verejnej správy na roky 2009-2011, ktorý bol vládou schválený 15. októbra 2008 tak došlo k nasledovným zmenám v daňových prognózach:

Rozdiel daňovej prognózy oproti prognóze IFP zo septembra 2008 (RVS 2009-2011), ESA95, mil. Sk

	2007	2008	2009	2010	2011
Daňové príjmy VS	773	-57	-5 659	-7 966	-7 423
DPFO	0	-33	-1 278	-1 852	-1 873
- z toho závislá činnosť	0	0	-1112	-1 620	-1 639
- z toho podnikanie a SZČO	0	-33	-166	-233	-235
DPPO	773	569	-942	-1 587	-871
DP vyberaná zrážkou	0	0	-85	-103	-90
Daň z pridanej hodnoty	0	-392	-3 053	-4 042	-4 209
Spotrebné dane	0	0	-271	-359	-355
- z toho SD z minerálnych olejov	0	0	-215	-285	-283
- z toho SD z liehu	0	0	-39	-50	-49
- z toho SD z piva	0	0	-18	-23	-23
Dane z medzinárodných transakcií	0	-94	-30	-23	-25
Miestne dane	0	0	0	0	0
Ostatné dane	0	-107	0	0	0
Daňové príjmy ŠR	773	364	-4 309	-6 187	-5 758

DPFO zo závislej činnosti a z podnikania – V porovnaní s predchádzajúcou prognózou dochádza k zníženiu celkového výnosu DPFO, hlavne z dôvodu nižšej prognózy DPFO zo závislej činnosti na roky 2009 až 2011, čo je spôsobené najmä očakávaným nižším rastom priemernej mesačnej mzdy a zamestnanosti. V prípade DPFO z podnikania sa nižší rast ekonomiky premietne už aj v roku 2008, nakoľko v súčasnosti sú v metodike ESA95 k dispozícii údaje len za rok 2007.

Daň z príjmov právnických osôb – Vývoj DPPO je ovplyvnený viacerými faktormi. Na jednej strane sú to pozitívne informácie zo septembrovej agregácie daňových priznaní právnických osôb za rok 2007, ktoré indikujú, že výnos DPPO za rok 2007 bude vyšší ako predpoklad zo septembra. Vyšší výnos v roku 2007 sa následne pozitívne premietol aj do prognózy na ďalšie roky. Na druhej strane v strednodobom horizonte prevládne negatívny dopad nižšieho ako predpokladaného ekonomického rastu, čo bude mať vplyv aj na nižšiu ziskovosť podnikov a tým aj na pokles výnosu DPPO.

Daň vyberaná zrážkou - V porovnaní so septembrovou prognózou sa v rokoch 2009 až 2011 očakáva mierne zhoršenie zapríčinené odhadovaným poklesom makroekonomickej základne a poklesom licenčných poplatkov u subjektov, ktoré ich platia v závislosti od veľkosti tržieb.

Daň z pridanej hodnoty – Vzhľadom k zníženiu odhadu nominálneho rastu konečnej spotreby domácností došlo v porovnaní s poslednou prognózou aj k zníženiu odhadu výnosu DPH. Predpokladá sa, že v roku 2008 bude výnos DPH nižší o 0,4 mld. Sk, v roku 2009 o 3,1 mld. Sk a v rokoch 2010 a 2011 bude nižší o viac ako 4 mld. Sk.

Spotrebné dane - V porovnaní s prognózami zo septembra 2008 sa odhad na rok 2008 nemenil. Na roky 2009 až 2011 sa však upravili odhady spotrebnej dane z minerálnych olejov, spotrebnej dane z liehu a z piva. Vo všetkých prípadoch boli odhady znížené na základe očakávaného nižšieho rastu konečnej spotreby domácností v stálych cenách. Avšak nižší rast konečnej spotreby domácností sa nepremietne do zníženého výnosu spotrebných daní v plnej miere, keďže sa zvýši podiel tovarov zdanených spotrebnou daňou na celkovej spotrebe (elasticita spotreby týchto produktov je v porovnaní s bežnými tovarmi a službami nižšia).

Tak ako bolo v úvode spomínané, IFP je zodpovedný len za prognózu daní. Napriek tomu vo Výbore pre daňové prognózy IFP prezentuje svoj pohľad aj na výšku sociálnych a zdravotných odvodov.

Tak ako v prípade daňových príjmov, došlo aj k prehodnoteniu príjmov z odvodov. Kým v roku 2008 sa očakáva príjem Sociálnej poisťovne o 1,0 mld. Sk vyšší ako predpokladala prognóza zahrnutá v Návrhu rozpočtu verejnej správy 2009 – 2011, v ďalších rokoch budú príjmy Sociálnej poisťovne nižšie ako sa pôvodne predpokladalo. Aktuálny odhad odvodov do zdravotných poisťovní oproti pôvodnej prognóze predpokladá nižšie príjmy zdravotných poisťovní v celom prognózovanom období.

Prognóza IFP vs. prognóza zahrnutá v RVS 2009 – 2011 (ESA95, mil. Sk)

	2008F	2009F	2010F	2011F
Sociálna poisťovňa	1 048	-3 639	-5 031	-4 838
EAO+dlžné	1 208	-2 648	-3 632	-2 967
- EAO	1 179	-2 547	-3 118	-1 980
- dlžné	188	890	884	885
štát	-160	-991	-1 398	-1 872
Zdravotné poisťovne	-278	-1 459	-2 217	-1 962
EAO+dlžné	-520	-1 949	-2 694	-2 732
štát	242	490	477	770

*Dopad na saldo
verejnej správy*

Vzhľadom na to, že nie všetky dodatočné príjmy zväčšujú manévrovací priestor pre úpravu fiškálnych cieľov, IFP sa snaží pri výpočte kvantifikovať **čistý vplyv na saldo verejnej správy**. Pri výpočte IFP zohľadňuje tieto vplyvy:

- Vyššie dane použijú obce a VÚC s najväčšou pravdepodobnosťou na dodatočné výdavky. Naopak v prípade nižších daní sa predpokladá adekvátna úspora na strane výdavkov obcí a VÚC.
- Rovnaký princíp ako u obcí a VÚC je možné uplatniť aj v prípade STV a SRo.
- Zvýšenie, resp. zníženie odhadov daní mení aj predpoklad výšky prevodu 2% z dane z príjmov na verejnoprospešné účely.
- Transfer štátu má neutrálny vplyv na bilanciu verejnej správy (týka sa poistného plateného štátom)
- Predpokladá sa vyrovnané hospodárenie zdravotných poisťovní

Aktualizácia daňových prognóz a prognóz odvodov má na rozpočet verejnej správy pozitívny dopad v roku 2008 vo výške 1,7 mld. Sk. V ďalších rokoch však bude dopad negatívny. V roku 2009 v sume 7,0 mld. Sk (0,3% HDP), v roku 2010 v sume 9,7 mld. Sk (0,4% HDP) a v roku 2011 v sume 8,6 mld. Sk (0,3% HDP).

Dopad na saldo VS - prognóza vs. RVS 2009 - 2011 (ESA95, mil. SK)

	2008E	2009F	2010F	2011F
Daňové a odvodové príjmy VS (ESA95)	873	-10 775	-15 190	-14 166
- z toho dane	-57	-5 659	-7 966	-7 423
- z toho odvody (bez 2. piliera)	930	-5 116	-7 224	-6 743
- z toho transfer úspor z DSS do SP - od vystúpených	0	0	0	0
(+) Sankcie daní VS	0	0	0	0
(-) Daňové príjmy obcí a VÚC (cash)	-300	-1 350	-1 779	-1 665
(-) Sankcie obcí a VÚC	0	0	0	0
(-) Daňové príjmy STV a SRo	-121	0	0	0
(-) Odvody do ZP	-278	-1 459	-2 217	-1 962
(-) Odvody do SP - štát	-160	-991	-1 398	-1 872
(-) 2% výnosu DPFO a DPPO na VPÚ	6	-22	-46	-35
Vplyv aktualizácie odhadov IFP na VS	1 725	-6 954	-9 749	-8 631
v % HDP	0,1	-0,3	-0,4	-0,3

Viac o daňových prognózach ako aj podkladové materiály je možné nájsť na [stránke IFP](#) v časti *Ekonomické prognózy* ⇒ [daňové prognózy](#).

Aktuálna prognóza IFP a porovnanie so schváleným rozpočtom verejnej správy na roky 2008-2010 a Rozpočtom verejnej správy na roky 2009 -2011 schváleného Vládou SR 15.10.2008 (mil.Sk, ESA95)

Ukazovateľ	Rozpočet VS 2008-2010 (RVS)			Návrh RVS 2009-2011 (NRVS)- september 2008				Aktuálna prognóza (november 2008)				Rozdiel oproti RVS			Rozdiel oproti NRVS september 2008			
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2011
Dane z príjmov, ziskov a kapitálového majetku	116 870	127 705	134 734	124 673	140 842	152 521	166 885	126261	139978	149942	165711	9 391	12 273	15 208	1 588	-864	-2 579	-1 174
Daň z príjmov fyzických osôb	51 551	56 129	60 961	56 326	62 620	68 351	75 793	56 293	61 342	66 499	73 920	4 742	5 213	5 538	-33	-1 278	-1 852	-1 873
DPFO zo závislej činnosti	45 140	49 222	53 526	49 812	55 568	60 651	67 360	49 812	54 456	59 031	65 721	4 672	5 234	5 505	0	-1 112	-1 620	-1 639
DPFO z podnikania	6 411	6 907	7 435	6 514	7 052	7 700	8 433	6 481	6 886	7 467	8 198	70	-21	32	-33	-166	-233	-235
Daň z príjmov právnických osôb	59 689	65 745	67 805	63 412	73 341	78 381	85 827	63 981	72 399	76 794	84 956	4 292	6 654	8 989	569	-942	-1 587	-871
Daň z príjmov vybraná zrážkou	5 630	5 831	5 968	5 987	6 322	6 752	6 925	5 987	6 237	6 649	6 835	357	406	681	0	-85	-103	-90
Dane na tovary a služby	202 055	212 730	228 231	197 750	209 958	230 423	245 736	197 358	206 633	226 022	241 171	-4 697	-6 097	-2 209	-392	-3 324	-4 401	-4 564
Daň z pridanej hodnoty	140 617	150 172	159 471	141 952	150 934	162 592	175 875	141 560	147 881	158 550	171 666	943	-2 291	-921	-392	-3 053	-4 042	-4 209
Spotrebné dane	61 438	62 558	68 760	55 799	59 024	67 831	69 861	55 799	58 752	67 472	69 505	-5 639	-3 806	-1 288	0	-271	-359	-355
Z minerálnych olejov	36 477	38 086	39 537	35 863	36 679	38 219	39 707	35 863	36 463	37 934	39 423	-614	-1 623	-1 603	0	-215	-285	-283
Z liehu	6 327	6 426	6 516	6 429	6 571	6 709	6 843	6 429	6 532	6 659	6 794	102	106	143	0	-39	-50	-49
Z piva	2 116	2 182	2 241	1 969	2 034	2 095	2 154	1 969	2 016	2 072	2 131	-147	-166	-169	0	-18	-23	-23
Z vína	112	112	112	112	112	112	112	112	112	112	112	0	0	0	0	0	0	0
Z tabaku a tabakových výrobkov	15 978	14 870	18 643	10 997	12 746	18 985	19 288	10 997	12 746	18 985	19 288	-4 981	-2 124	342	0	0	0	0
Z elektrickej energie	132	273	565	132	273	565	582	132	273	565	582	0	0	0	0	0	0	0
Zo zemného plynu	245	505	1 041	245	505	1 041	1 069	245	505	1 041	1 069	0	0	0	0	0	0	0
Z uhlia	51	104	105	51	104	105	106	51	104	105	106	0	0	0	0	0	0	0
Dane z medzinárodného obchodu a transakcií	960	972	980	1 170	1 194	1 220	1 247	1 076	1 164	1 197	1 222	116	192	217	-94	-30	-23	-25
Miestne dane	14 820	15 200	15 585	14 988	15 358	15 736	16 122	14 988	15 358	15 736	16 122	168	158	151	0	0	0	0
Ostatné dane (koncesionárske poplatky)	41	41	41	2 445	2 781	2 907	2 933	2 338	2 781	2 907	2 933	2 297	2 740	2 866	-107	0	0	0
Daňové príjmy VS spolu	334 746	356 648	379 571	342 079	371 574	403 770	434 582	342 022	365 915	395 804	427 159	7 276	9 267	16 233	-57	-5 659	-7 966	-7 423
Daňové príjmy ŠR	272 529	290 030	307 886	272 968	296 076	322 762	346 567	273 332	291 766	316 575	340 809	803	1 736	8 689	364	-4 309	-6 187	-5 758
Daňové príjmy obcí	46 632	49 870	53 604	50 054	54 512	58 482	63 646	49 830	53 500	57 148	62 398	3 198	3 630	3 544	-225	-1 012	-1 334	-1 248
Daňové príjmy VÚC	15 560	16 723	18 056	16 648	18 221	19 635	21 453	16 573	17 883	19 190	21 035	1 013	1 160	1 134	-75	-338	-446	-417
Daňové príjmy STV	-	-	-	1 718	2 025	2 098	2 124	1 580	2 025	2 098	2 124	1 718	2 025	2 098	-138	0	0	0
Daňové príjmy Sro	-	-	-	663	713	763	763	680	713	763	763	663	713	763	17	0	0	0
Environmentálny fond	25	25	25	27	27	30	30	27	27	30	30	2	2	5	0	0	0	0
SANKCIE	890	890	890	1 096	1 095	1 097	1 096	1 096	1 095	1 097	1 096	206	205	207	0	0	0	0
Daňové príjmy VS vrátane sankcií	335 636	357 538	380 461	343 175	372 668	404 867	435 678	343 118	367 010	396 901	428 255	7 482	9 472	16 440	-57	-5 659	-7 966	-7 423
Výdavky na verejnoprospešný účel	1 381	1 513	1 612	1 455	1 639	1 829	2 019	1 461	1 617	1 783	1 984	80	104	171	6	-22	-46	-35
z toho FO	415	464	506	451	521	578	628	451	518	564	610	36	54	58	0	-3	-14	-18
PO	966	1 049	1 106	1 004	1 118	1 251	1 391	1 010	1 099	1 219	1 374	44	50	113	6	-19	-32	-17